

ВІЙСЬКОВИЙ СТАНДАРТ

ВСТ 20.39.0000.001:2023(01)

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ**

**СИСТЕМА ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ
ДО ВИДІВ (ТИПІВ) ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ
ТЕХНІКИ. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ**

ВІЙСЬКОВИЙ СТАНДАРТ

ВСТ 20.39.0000.001:2023(01)

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ**

**СИСТЕМА ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ
ДО ВИДІВ (ТИПІВ) ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ
ТЕХНІКИ. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ**

ПЕРЕДМОВА

I. РОЗРОБЛЕНО: Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації.

РОЗРОБНИКИ: Олександр Балюра; Юрій Грідін (керівник розробки); Олексій Таранов.

II. ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ начальника Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації від 13.12.2023 № 76 з 18.12.2023.

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ НОМЕР: ОВС/000499.

III. УВЕДЕНО ВПЕРШЕ (з набуттям чинності цього військового стандарту нормативні документи загальних технічних вимог колишнього СРСР ОТТ 1.0.1-80, ОТТ 1.0.2-88, ОТТ 1.0.3-88, ОТТ 1.0.4-88 та ОТТ 1.0.5-88 не застосовуються у секторі безпеки і оборони України).

IV. Цей військовий стандарт розроблено відповідно до вимог ДСТУ В 20.39.101:2021 “Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки. Основні положення” та ВСТ 001.001:2023(01) “Військова стандартизація. Вимоги до побудови, викладення, оформлення, позначення та змісту військових стандартів”.

V. Розробник не несе відповідальності за наслідки застосування цього стандарту не за призначенням.

VI. Цей військовий стандарт не призначений для продажу. Обмеження щодо розмноження та розповсюдження відсутні.

VII. Коментарі, пропозиції та запитання щодо цього військового стандарту необхідно адресувати до Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації.

VIII. ОБЛІК ЗМІН ТА ПОПРАВОК

[illegible]

ЗМІСТ

Вступ	5
1. Сфера застосування.....	5
2. Нормативні посилання.....	5
3. Терміни та визначення понять	7
4. Умовні позначки та скорочення	9
5. Загальні положення	9
6. Структура та склад системи загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки	14
7. Особливості побудови, викладення, оформлення, позначення та змісту військових стандартів системи загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки	19
Додаток Бібліографія	25

ВСТУП

Цей військовий стандарт (далі — ВСТ) розроблено для встановлення основних положень щодо системи загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки (далі — ОВТ), які доповнюють положення ДСТУ В 20.39.101 стосовно стандартів 2-го та 3-го рівнів узагальнення вимог комплексної системи загальних технічних вимог до ОВТ (далі — КСЗТВ).

Цей ВСТ є невід’ємною частиною КСЗТВ.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Цей ВСТ установлює основні положення щодо системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ (далі — СЗТВ).

1.2. Цей ВСТ застосовують у Збройних Силах України під час розроблення ВСТ СЗТВ. Також цей ВСТ може застосовуватись іншими складовими сектору безпеки і оборони України.

1.3. Цей ВСТ поширюється на види (типи) виробів ОВТ та їхні складові частини, до яких висувають загальні технічні вимоги.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому ВСТ зазначено положення інших стандартів через датовані та недатовані посилання. Ці нормативні посилання наведено у відповідних місцях тексту, а перелік стандартів подано в таблиці 1. У разі датованих посилань пізніші зміни до будь-якого з цих видань або перегляд їх стосуються цього ВСТ тільки тоді, коли їх уведено шляхом змін чи перегляду. У разі недатованих посилань потрібно користуватися останнім виданням наведених стандартів.

Таблиця 1 — Нормативні посилання

Познака документа	Назва
ДСТУ 1.5:2015	Національна стандартизація. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів
ДСТУ В 15.101:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Тактико-технічне (технічне) завдання на виконання науково-дослідної роботи

Продовження таблиці 1

ДСТУ В 15.102:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Тактико-технічне (технічне) завдання на виконання аванпроекту (складової частини аванпроекту). Загальні вимоги до побудови, змісту, викладення, оформлення, видання та коригування
ДСТУ В 15.201:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Тактико-технічне (технічне) завдання на виконання дослідно-конструкторської роботи. Загальні вимоги до побудови, змісту, викладення, оформлення, видання та коригування
ДСТУ В 15.209:2022	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Обмежувальні переліки складових частин і матеріалів, що дозволені до застосування в озброєнні та військовій техніці
ДСТУ В 15.211:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Програми і методики випробувань. Основні положення
ДСТУ В 15.301:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Поставлення на виробництво озброєння та військової техніки. Правила проведення робіт
ДСТУ В 15.307:2023	Система керування життєвим циклом озброєння та військової техніки. Випробування та приймання серійних виробів озброєння та військової техніки. Основні положення
ДСТУ В 20.39.101:2021	Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки. Основні положення
ДСТУ В 20.39.109:2021	Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки. Маркування продукції оборонного призначення. Загальні технічні вимоги
ДСТУ В 8821-1:2018	Стандартизація у сфері озброєння та військової техніки. Частина 1. Основні терміни та визначення понять

Продовження таблиці 1

ДК 020:2016	Єдиний класифікатор предметів постачання
ВСТ 001.001:2023(01)	Військова стандартизація. Вимоги до побудови, викладення, оформлення, позначення та змісту військових стандартів
ВСТ 01.001.002 – 2020 (03)	Військова стандартизація. Терміни та визначення

Примітка. Чинність стандартів та класифікаторів, на які є посилання в цьому ВСТ, перевіряють згідно з офіційними виданнями органів стандартизації, які приймали ці стандарти.

Якщо стандарт, на який є посилання, замінено новим або до нього внесені зміни, треба застосовувати новий стандарт, охоплюючи всі внесені зміни до нього.

3. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому ВСТ вжито терміни та відповідні їм визначення, наведені в ДСТУ 1.5, ДСТУ В 8821-1, ДСТУ В 20.39.101 та ВСТ 01.001.002.

Нижче подано терміни, додатково вжиті в цьому ВСТ, та їх визначення.

3.1. Комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки; КСЗТВ

Комплекс взаємопов'язаних національних і військових стандартів у сфері озброєння та військової техніки, що встановлюють склад і показники загальних тактико-технічних (технічних) вимог до виробів озброєння та військової техніки, а також загальні вимоги до методів їх контролювання та випробування (ДСТУ В 20.39.101, ДСТУ В 8821-1)

3.2. Загальні [тактико-технічні] [технічні] вимоги; ЗТВ

Сукупність [тактико-технічних] [технічних] вимог, що встановлюють для групи виробів озброєння та військової техніки або їхніх складових частин спільної призначеності або за іншою спільною ознакою.

Примітка 1. Зазвичай до групи виробів ОВТ належать однорідні вироби ОВТ (див. 3.3).

Примітка 2. Далі по тексті ВСТ для зручності викладення замість словосполучи "[тактико-технічні] [технічні] вимоги" використано словосполучу "технічні вимоги"

3.3. Однорідні вироби озброєння та військової техніки

Вироби з властивостями, мінливість яких обмежена певними допустимими межами для кожної її характеристики (параметра).

Примітка. Однорідні вироби ОВТ не є ідентичними

3.4. Мінливість виробів озброєння та військової техніки

Властивість виробів, яка полягає в тому, що параметри чи показники їх якості набувають різних значень

3.5. Вид виробу озброєння та військової техніки

Сукупність виробів, об'єднаних спільністю функційних завдань (ДСТУ В 8821-1).

Примітка. До видів ОВТ належать, наприклад: літаки, танки, зенітно-ракетні системи (комплекси)

3.6. Тип виробу озброєння та військової техніки

Умовна позначка виробу, складової частини або комплектувального виробу з притаманними йому тактико-технічними характеристиками (ДСТУ В 8821-1).

Примітка. До типів виробів ОВТ належать: танк Т-64, літак Су-27 тощо

3.7. Система загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки; СЗТВ

Система взаємопов'язаних військових стандартів, що встановлюють склад і показники загальних технічних вимог до видів (типів) виробів озброєння та військової техніки, а також загальні вимоги до методів їх контролювання та випробування (ДСТУ В 20.39.101, ДСТУ В 8821-1)

3.8. Військовий стандарт загальних технічних вимог; ВСТ ЗТВ

Військовий стандарт, що встановлює загальні технічні вимоги до певної групи виробів озброєння та військової техніки або їхніх складових частин і типові методики (методи) їх випробування (контролювання).

Примітка. Згідно з ДСТУ В 20.39.101, ВСТ у КСЗТВ також можуть бути організаційно-методичними і загальнотехнічними, встановлювати терміни та визначення понять і класифікацію.

4. УМОВНІ ПОЗНАКИ ТА СКОРОЧЕННЯ

У цьому ВСТ застосовано такі умовні позначки та скорочення:

ВСТ	—	військовий стандарт
ВМС	—	Військово-Морські Сили
ДШВ	—	Десантно-штурмові війська
ЗТВ	—	загальні технічні вимоги
КСЗТВ	—	комплексна система загальних технічних вимог до озброєння та військової техніки
ОВТ	—	озброєння та військова техніка
ПрЗ	—	програмні засоби
ПС	—	Повітряні Сили
СВ	—	Сухопутні війська
СЗТВ	—	система загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки
ССО	—	Сили спеціальних операцій
СТрО	—	Сили територіальної оборони

5. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. СЗТВ є підсистемою КСЗТВ, структура і склад якої визначений ДСТУ В 20.39.101. Узагальнення вимог у СЗТВ виконують для 2-го та 3-го рівнів узагальнення КСЗТВ (див. ДСТУ В 20.39.101):

- 2-й — вимоги до видів (типів) систем, комплексів, зразків ОВТ;
- 3-й — вимоги до складових частин систем, комплексів, зразків ОВТ.

Примітка. Далі по тексті ВСТ під “виробами ОВТ” треба розуміти “системи, комплекси, зразки ОВТ”, а під “складовими частинами” — “складові частини систем, комплексів, зразків ОВТ”.

Метою СЗТВ є підвищення якості виробів ОВТ через визначення та встановлення сучасних вимог до них з урахуванням досвіду та умов бойового застосування, використання (експлуатування) й підтримування, а також передових досягнень науки й техніки. Вимоги ВСТ СЗТВ мають забезпечувати випереджувальний розвиток ОВТ.

5.2. Об'єктами стандартизації у СЗТВ є:

- 1)** групи однорідних виробів ОВТ та їхніх складових частин;
- 2)** загальні технічні вимоги до груп однорідних виробів ОВТ та їхніх складових частин;

3) типові методики (методи) випробування (контролювання).

Дозволено розробляти ВСТ загальновидових, міжвидових та видових ЗТВ (див. 5.5) на складові частини, які входять до складу неоднорідних виробів ОВТ (виробів ОВТ різної призначеності).

Примітка. Тут і далі під ВСТ видових ЗТВ також треба розуміти і ВСТ ЗТВ до ОВТ окремих родів військ (див. 5.6 та 6.3).

5.3. ВСТ СЗТВ не мають суперечити національним стандартам і ВСТ вищих рівнів узагальнення та повинні забезпечувати спадкоємність у КСЗТВ.

Примітка. ВСТ 3-го рівня узагальнення не повинні суперечити ВСТ 2-го рівня узагальнення та національним стандартам і ВСТ 1-го рівня узагальнення, а ВСТ 2-го рівня узагальнення — національним стандартам і ВСТ 1-го рівня узагальнення.

5.4. Номенклатура груп основних вимог (далі — група вимог), за якими здійснюють зв'язок та забезпечують спадкоємність всередині СЗТВ, охоплює:

- 1)** вимоги щодо призначеності;
- 2)** вимоги щодо живучості та стійкості до зовнішніх впливів і чинників (зокрема й захисту від корозії та старіння);
- 3)** вимоги щодо надійності;
- 4)** вимоги щодо радіоелектронного захисту;
- 5)** конструктивні вимоги;
- 6)** вимоги щодо технологічності;
- 7)** вимоги щодо стандартизації та уніфікації (зокрема й сумісності та взаємозамінності);
- 8)** вимоги до програмних засобів (далі — ПрЗ);
- 9)** вимоги щодо якості й технічного рівня (зокрема й щодо контролювання якості);
- 10)** вимоги щодо дизайну, ергономіки й технічної естетики;
- 11)** вимоги щодо підтримування (зокрема з технічного обслуговування та ремонтування);
- 12)** вимоги щодо транспортування і зберігання;
- 13)** вимоги щодо безпеки та охорони довкілля;
- 14)** вимоги щодо прихованості та маскуванню;
- 15)** вимоги щодо забезпечення єдності вимірювань;

- 16)** економічні вимоги;
- 17)** вимоги щодо маркування та ідентифікування;
- 18)** вимоги щодо вилучення (розбирання, демілітаризації, утилізації, захоронення).

За потреби створюють додаткові групи вимог.

5.5. ВСТ СЗТВ зазвичай розробляють для груп однорідних виробів ОВТ (складових частин) — виробів ОВТ (складових частин) одного чи кількох видів (типів).

Оскільки розроблення ВСТ СЗТВ на всі групи основних вимог згідно з 5.4 є дуже складним завданням, ВСТ СЗТВ зазвичай розробляють на одну чи декілька груп вимог — тобто на ті групи вимог, де є можливість висунути єдині вимоги для групи однорідних виробів ОВТ (складових частин).

ВСТ СЗТВ на види виробів ОВТ розробляють до проведення дослідно-конструкторських робіт зі створення нових однорідних виробів ОВТ.

ВСТ СЗТВ на типи виробів ОВТ розробляють до проведення дослідно-конструкторських робіт щодо модернізації наявних однорідних виробів ОВТ.

Примітка. Наприклад, для модернізування розроблено ВСТ міжвидових загальних технічних вимог на бойові машини піхоти типів БМП-1, БМП-2 для кількох видів Збройних Сил України.

5.6. Залежно від сфери розповсюдження ВСТ СЗТВ поділяють на:

- 1)** організаційно-методичні та загальнотехнічні;
- 2)** загальновидові ЗТВ;
- 3)** міжвидові ЗТВ;
- 4)** видові ЗТВ.

За потреби у СЗТВ розробляють ВСТ на терміни та визначення понять, наприклад для певної групи вимог. Також у СЗТВ можуть розроблятися окремі ВСТ на класифікацію, якщо це потрібно для викладення ЗТВ. Класифікація може бути окремим розділом (підрозділом) ВСТ загальновидових, міжвидових чи видових ЗТВ.

5.6.1. До організаційно-методичних ВСТ СЗТВ належать цей стандарт і стандарти, якими встановлюють загальні положення, терміни та визначення позначених ними понять, правила та норми відбирання вимог тощо. Їхній зміст має відповідати вимогам основоположних національних стандартів КСЗТВ.

5.6.2. ВСТ загальновидових ЗТВ розповсюджуються на вироби ОВТ всіх видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України (військових формувань сектору безпеки і оборони).

5.6.3. ВСТ міжвидових ЗТВ розповсюджуються на вироби ОВТ двох і більше видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил України (військових формувань сектору безпеки і оборони).

Якщо загальні технічні вимоги до об'єкта стандартизації вже встановлені ВСТ загальновидових ЗТВ, то ВСТ міжвидових ЗТВ не розробляють. Водночас ВСТ міжвидових ЗТВ можуть доповнювати вимоги ВСТ загальновидових ЗТВ.

5.6.4. ВСТ видових ЗТВ розповсюджуються на вироби ОВТ одного виду, окремого роду військ (сил) Збройних Сил України (військового формування сектору безпеки і оборони).

Якщо ЗТВ до об'єкта стандартизації вже встановлені ВСТ загальновидових або міжвидових ЗТВ, то ВСТ видових ЗТВ не розробляють. Водночас ВСТ видових ЗТВ можуть доповнювати вимоги ВСТ загальновидових або міжвидових ЗТВ.

5.6.5. ВСТ загальновидових, міжвидових та видових ЗТВ можуть тільки доповнювати вимоги національних стандартів і ВСТ 1-го рівня узагальнення. Дублювання вимог стандартів 1-го рівня узагальнення КСЗТВ у ВСТ СЗТВ заборонено. За потреби встановлення відповідних вимог у ВСТ СЗТВ наводять посилання на стандарти 1-го рівня узагальнення КСЗТВ.

5.6.6. Якщо ЗТВ (для однієї чи кількох груп основних вимог), викладені у стандартах 1-го рівня узагальнення КСЗТВ, є вичерпними, то ВСТ СЗТВ для цих груп вимог не розробляють.

5.7. Класифікування об'єктів стандартизації у СЗТВ здійснюють згідно з національним класифікатором ДК 020.

5.8. ВСТ СЗТВ використовують для:

1) розроблення оперативно-стратегічних, оперативно-тактичних і тактико-технічних вимог на перспективні вироби ОВТ згідно з [9];

2) розроблення тактико-технічних (технічних) завдань на виконання науково-дослідних робіт, аванпроектів і дослідно-конструкторських робіт з розроблення (модернізації) виробів ОВТ згідно з ДСТУ В 15.101, ДСТУ В 15.102 та ДСТУ В 15.201;

3) розроблення технічних специфікацій для закупівлі готових (commercial-off-the-shelf) виробів ОВТ, їхніх складових частин, ПрЗ та засобів підтримування згідно з [1];

4) розроблення програм і методик випробування на конкретний об'єкт випробування (виріб ОВТ, складова частина, ПрЗ тощо) згідно з ДСТУ В 15.211, ДСТУ В 15.301, ДСТУ В 15.307 та [3];

5) розроблення методів контролювання якості виробів ОВТ, їхніх складових частин, ПрЗ та засобів підтримування під час виробництва;

6) розроблення обмежувальних переліків згідно з ДСТУ В 15.209;

7) розроблення національних стандартів і ВСТ 4-го і 5-го рівнів узагальнення КСЗТВ (див. ДСТУ В 20.39.101).

Застосування ВСТ СЗТВ дозволяє:

1) забезпечити випереджувальний розвиток ОВТ;

2) визначити оптимальний склад технічних вимог до виробів ОВТ;

3) оперативно запроваджувати досвід бойового застосування виробів ОВТ;

4) забезпечити високий рівень уніфікованості виробів ОВТ, їх сумісність і взаємозамінність;

5) збільшити обсяги виробництва і модернізації виробів ОВТ;

6) скоротити витрати часу і ресурсів для ремонтування виробів ОВТ (зокрема пошкоджених під час бойових дій);

7) зменшити час і витрати на випробування виробів ОВТ;

8) спростити розроблення та погодження оперативно-стратегічних, оперативно-тактичних і тактико-технічних вимог на перспективні вироби ОВТ, технічних (тактико-технічних) завдань на науково-дослідні роботи, аванпроекти та дослідно-конструкторські роботи, специфікацій для закупівлі готових виробів ОВТ;

9) зменшити корупційні ризики щодо розроблення технічних вимог до виробів ОВТ під конкретного виробника (постачальника).

5.9. Джерелами інформації для розроблення ВСТ СЗТВ є:

1) аналіз наявних аналогів виробів ОВТ і тенденцій розвитку ОВТ;

2) досвід бойових дій та бойового застосування виробів ОВТ;

3) результати оборонного планування згідно з [6];

4) результати виконаних і поточних науково-дослідних робіт, аванпроектів та дослідно-конструкторських робіт зі створення (модернізації) виробів ОВТ;

5) стандарти НАТО та стандарти у сфері оборони держав-членів НАТО;

6) міжнародні та європейські стандарти, галузеві стандарти;

Примітка. Тут і далі під галузевими стандартами треба розуміти стандарти або нормативні документи міжнародних та інших організацій, які провадять діяльність зі стандартизації у певній галузі (сфері), наприклад: рекомендації Міжнародної організації цивільної авіації ICAO, специфікації Європейської асоціації авіаційно-космічної й оборонної промисловості ASD.

7) термінологічні джерела;

8) міждержавні стандарти ГОСТ В (ГОСТ В 20.39, ГОСТ В 20.57, ГОСТ В 9, ГОСТ В 29 тощо) та ОТТ колишнього СРСР.

5.10. Загальні вимоги до побудови, викладення, оформлення, позначення та змісту військових стандартів ВСТ СЗТВ — згідно з ВСТ 001.001.

5.11. Не рекомендовано під час розроблення ВСТ СЗТВ робити посилання на міждержавні ГОСТ В та ОТТ колишнього СРСР. Рішення щодо застосування у ВСТ СЗТВ посилань на міждержавні ГОСТ В та ОТТ колишнього СРСР приймають розробники ВСТ за погодженням з органом військової стандартизації.

5.12. Гриф обмеження доступу для ВСТ СЗТВ встановлюють згідно з [2, 4, 5, 7, 8].

5.13. Відомості про чинні ВСТ СЗТВ розміщують у Каталозі ВСТ окремим розділом з назвою “Система загальних технічних вимог до видів (типів) озброєння та військової техніки” після індексу “20.39”. Якщо ВСТ СЗТВ розроблено на заміну міждержавного ГОСТ В, то зазначену інформацію наводять у цьому розділі.

6. СТРУКТУРА ТА СКЛАД СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО ВИДІВ (ТИПІВ) ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ

6.1. Згідно з ДСТУ В 20.39.101, СЗТВ охоплює класифікаційні групи КСЗТВ ОБТ згідно з таблицею 2.

Таблиця 2 — Класифікаційні групи СЗТВ

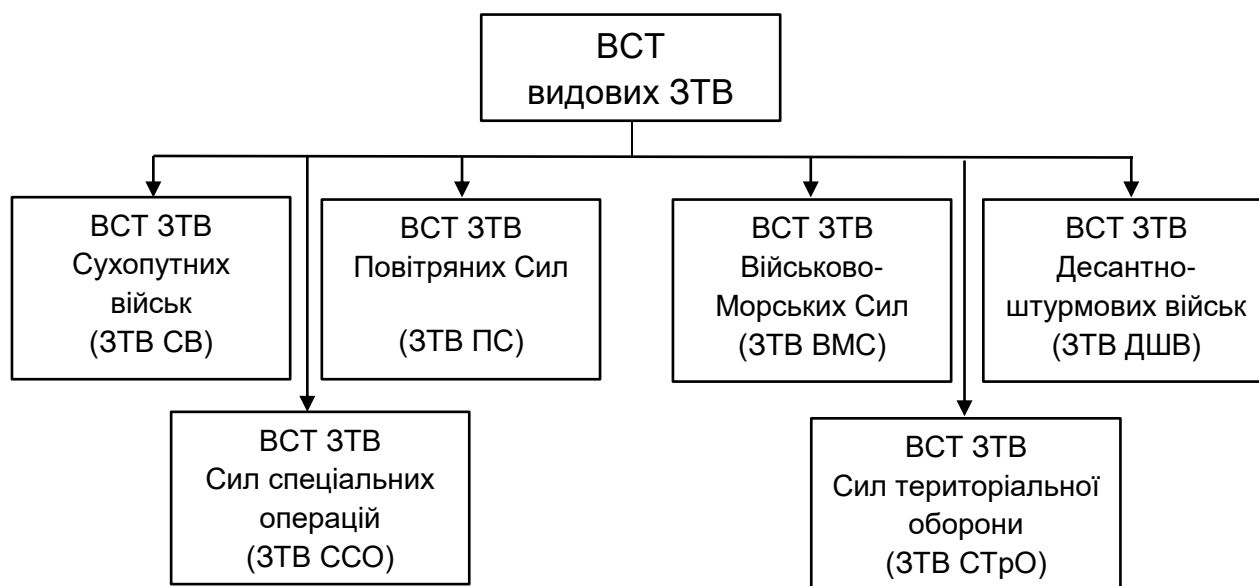
Шифр групи згідно з ДСТУ В 20.39.101	Назва класифікаційної групи згідно з ДСТУ В 20.39.101
2	ВСТ, які поширюються на види (типи) систем, комплексів, зразків ОБТ
3	ВСТ, які поширюються на складові частини виробів ОБТ

6.2. За рівнями узагальнення та рівнями розповсюдження СЗТВ виглядає згідно з таблицею 3.

Таблиця 3 — Структура СЗТВ

2-й рівень узагальнення Організаційно-методичні та загальнотехнічні ВСТ, ВСТ виду ЗТВ, які розповсюджуються на види (типи) систем, комплексів, зразків ОВТ	
Класифікація систем, комплексів, зразків ОВТ, терміни і визначення	Об'єкти стандартизації згідно з ДК 020 ВСТ загальновидових ЗТВ ВСТ міжвидових ЗТВ ВСТ видових ЗТВ
3-й рівень узагальнення Організаційно-методичні та загальнотехнічні ВСТ, ВСТ виду ЗТВ, які розповсюджуються на складові частини виробів ОВТ	
Класифікація складових частин систем, комплексів, зразків ОВТ, терміни і визначення	Об'єкти стандартизації згідно з ДК 020 ВСТ загальновидових ЗТВ ВСТ міжвидових ЗТВ ВСТ видових ЗТВ

6.3. Поділ BCT видових ЗТВ — згідно з рисунком 1.

Поділ BCT видових ЗТВ
Рисунок 1

6.4. Номенклатура груп вимог відповідно до 5.4 і кодові позначення класифікаційних угруповань за ДК 020 утворюють матрицю ЗТВ (див. рисунок 2), яка дозволяє достатньо точно ідентифікувати об'єкти стандартизації у СЗТВ.

6.5. Формування групи BCT СЗТВ здійснюють в такій послідовності:

1) визначення об'єкта стандартизації — групи однорідних виробів ОВТ, до яких можна встановити ЗТВ, а також визначення сфери розповсюдження ЗТВ — загальновидові, міжвидові чи видові відповідно до 5.5;

2) визначення груп вимог, що стосуються об'єкта стандартизації;

Примітка. Наприклад, на зброю вогнепальну калібром до 30 мм не встановлюють вимоги щодо радіоелектронного захисту та забезпечення єдності вимірювань.

3) визначення груп вимог, за якими можна встановити ЗТВ до об'єкта стандартизації (2-й рівень узагальнення);

4) визначення груп вимог, за якими можна встановити ЗТВ до складових частин об'єкта стандартизації (3-й рівень узагальнення);

Кодове позначення класифікаційних угруповань згідно з ДК 020	Номенклатура груп вимог (згідно з 5.4)							
	щодо призначеності	щодо живучості та стійкості	до зовнішніх впливів і чинників	щодо надійності	щодо радіоелектронного захисту		щодо маркування та ідентифікування	щодо вилучення
1005	+	+	+	+	-		+	
1010								
1015								
1020								
.....								

ВСТ загальновидових ЗТВ
 “КСЗТВ ОВТ.
 Зброя вогнепальна калібром до 30 мм. Загальні вимоги щодо призначеності. Методи випробування”
 ВСТ 20.39.1005.002:20XX(1)

ВСТ загальновидових ЗТВ
 “КСЗТВ ОВТ.
 Зброя вогнепальна калібром до 30 мм. Загальні вимоги щодо надійності. Методи випробування”
 ВСТ 20.39.1005.003:20XX(1)

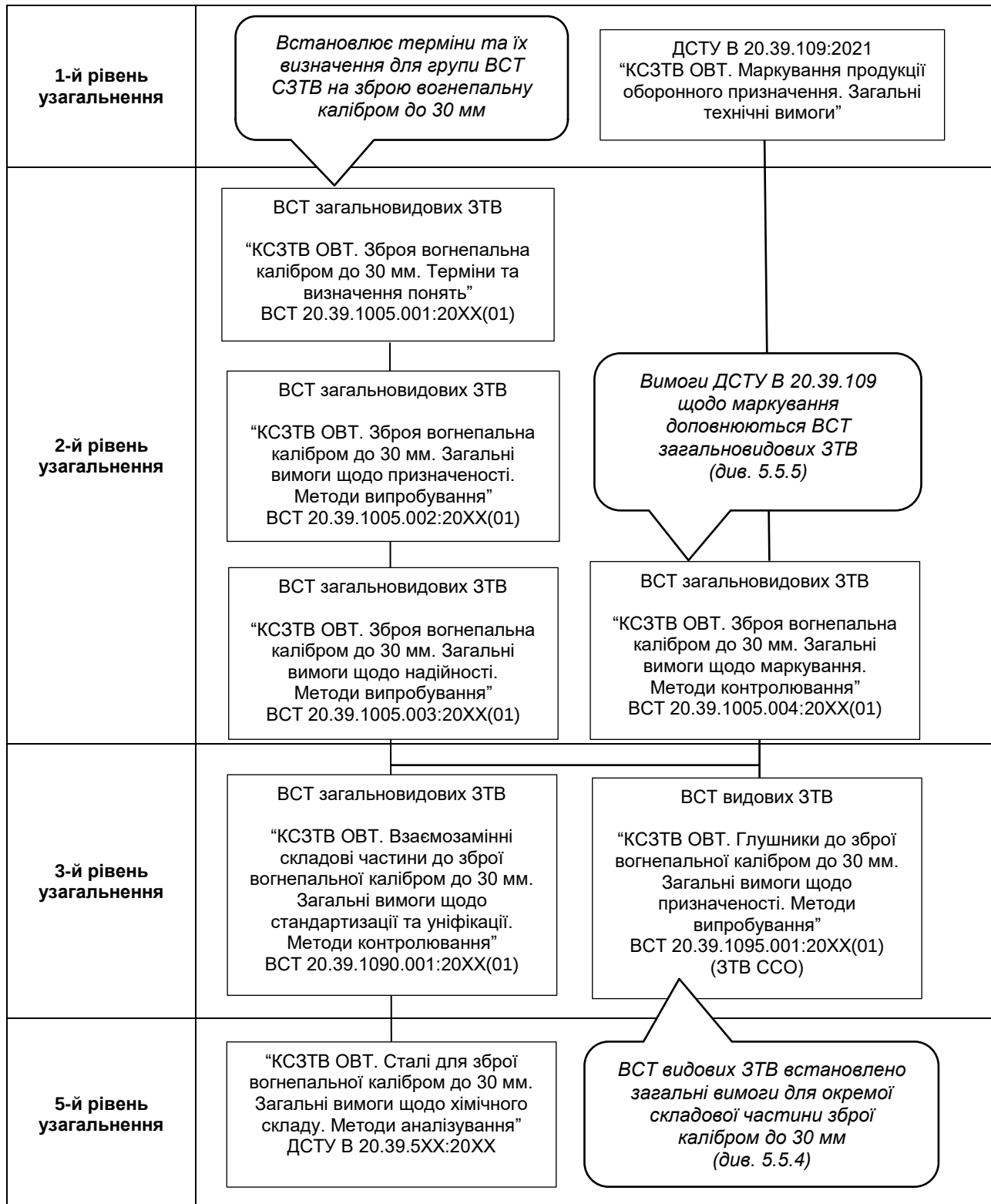
Матриця загальних технічних вимог

Рисунок 2

5) визначення необхідності у розробленні організаційно-методичних та загальнотехнічних ВСТ СЗТВ щодо визначеного об’єкта стандартизації;

6) визначення національних і військових стандартів інших рівнів узагальнення, які містять вимоги, що стосуються об’єкта стандартизації.

Приклад сформованої групи ВСТ СЗТВ з урахуванням стандартів з інших рівнів узагальнення (1-го та 5-го) КСЗТВ для одного об’єкта стандартизації та його складових частин наведено на рисунку 3.

Приклад групи ВСТ СЗТВ з урахуванням стандартів
з інших рівнів узагальнення
Рисунок 3

7. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ, ВИКЛАДЕННЯ, ОФОРМЛЕННЯ, ПОЗНАЧЕННЯ ТА ЗМІСТУ ВІЙСЬКОВИХ СТАНДАРТІВ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО ВИДІВ (ТИПІВ) ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ

7.1. Обкладинка і титульний аркуш

7.1.1. Загальні вимоги до оформлення обкладинки і титульного аркуша — згідно з ВСТ 001.001.

7.1.2. Повна познака ВСТ СЗТВ — згідно з 11.2 ВСТ 001.001 (для ВСТ, що належать до КСЗТВ).

Якщо вимоги ВСТ СЗТВ розповсюджуються на всі класифікаційні групи об'єктів стандартизації згідно з ДК 020, то зазначають чотиризначний код "0000".

Якщо ВСТ СЗТВ охоплює кілька об'єктів стандартизації згідно з ДК 020, то в позначенні ВСТ зазначають чотиризначний код класу об'єкта, який є першим за порядком, а в розділі ВСТ "1. Сфера застосування" наводять всі коди (в дужках) після назв об'єктів стандартизації.

7.1.3. Назва ВСТ СЗТВ складається із групового складника, який визначає належність до КСЗТВ, основного складника, який визначає об'єкт стандартизації згідно з ДК 020, і додаткових складників, перший з яких визначає групу (групи) вимог. Останнім додатковим складником назви ВСТ СЗТВ наводять словосполучення: "Метод випробування" або "Методи випробування", "Метод контролювання", "Методи контролювання", "Метод аналізування", "Типова методика випробування" тощо. Якщо методи випробування (контролювання) викладено в окремому ВСТ СЗТВ, то зазначений додатковий складник не наводять.

Приклад 1.

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

**ЗБРОЯ ВОГНЕПАЛЬНА КАЛІБРОМ ДО 30 ММ.
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО ПРИЗНАЧЕНОСТІ.
МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ**

Приклад 2.

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

**ЗБРОЯ ВОГНЕПАЛЬНА КАЛІБРОМ ДО 30 ММ.
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО НАДІЙНОСТІ ТА БЕЗПЕКИ.
ТИПОВІ МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ**

Приклад 3.

**КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА
ЗАГАЛЬНИХ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.**

**ЗБРОЯ ВОГНЕПАЛЬНА КАЛІБРОМ ДО 30 ММ.
ЗАГАЛЬНІ КОНСТРУКТИВНІ ВИМОГИ, ЗАГАЛЬНІ
ВИМОГИ ЩОДО ДИЗАЙНУ, ЕРГОНОМІКИ Й ТЕХНІЧНОЇ
ЕСТЕТИКИ. ТИПОВІ МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ І
КОНТРОЛЮВАННЯ**

7.2. Передмова

7.2.1. Загальні вимоги до оформлення розділу “Передмова” — згідно з ВСТ 001.001.

За потреби в розділі “Передмова” зазначають, на заміну якого міждержавного стандарту ГОСТ В (ГОСТ В 20.39, ГОСТ В 20.57, ГОСТ В 9, ГОСТ В 29 та ін.) та/чи ОТТ колишнього СРСР розроблено ВСТ СЗТВ (як приклад – див. розділ “Передмова” цього ВСТ).

Примітка. Після прийняття ВСТ СЗТВ на заміну згаданим міждержавним стандартам ГОСТ В орган військової стандартизації інформує про це національний орган стандартизації для внесення змін до Каталогу національних нормативних документів.

7.2.2. Якщо під час розроблення ВСТ СЗТВ використано стандарти НАТО і ВСТ держав-членів НАТО, міжнародні, регіональні і галузеві стандарти (не прийняті в Україні), то про це зазначають в окремому пункті розділу. За потреби зазначають розділи, підрозділи, пункти, в яких використано вимоги цих стандартів. У разі значного обсягу таких відомостей їх наводять у розділі “Вступ”.

7.3. Сфера застосування

7.3.1. У розділі BCT СЗТВ “1. Сфера застосування” в такій послідовності зазначають:

1) належність загальних технічних вимог до загальновидових, міжвидових чи видових;

2) об’єкти стандартизації відповідно до 5.2 та 5.4. Після назви групи виробів ОВТ (складових частин) наводять їхній код згідно з ДК 020. За потреби назву об’єкта стандартизації доповнюють додатковими відомостями для його точної ідентифікації користувачем BCT СЗТВ. Якщо груп однорідних виробів ОВТ (складових частин) кілька, то їх перераховують відповідно до 7.1.2. Якщо груп вимог кілька, то їх наводять у вигляді переліку (див. приклад 2);

3) належність BCT СЗТВ до рівня узагальнення згідно з ДСТУ В 20.39.101;

4) вказівки щодо застосування BCT СЗТВ з іншими національними і військовими стандартами КСЗТВ (за потреби);

5) обмеження щодо застосування BCT СЗТВ (за потреби).

Приклад 1.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Цей військовий стандарт (далі — BCT) встановлює загальновидові загальні технічні вимоги (далі — ЗТВ) щодо призначеності та типові методики випробування для зброї вогнепальної калібром до 30 мм (код 1005).

1.2. Цей BCT системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ належить до 2-го рівня узагальнення Комплексної системи загальних технічних вимог до ОВТ.

1.3. Цей BCT ЗТВ застосовують одночасно з ДСТУ В 20.39.XXX та BCT 20.39.XXXX.XXX.

Приклад 2.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Цей військовий стандарт (далі — BCT) встановлює загальновидові загальні технічні вимоги (далі — ЗТВ) для зброї вогнепальної калібром до 30 мм (код 1005) щодо:

- 1) призначеності;
- 2) надійності;
- 3) дизайну, ергономіки й технічної естетики.

Цей ВСТ також встановлює типові методи випробування і контролювання.

1.2. Цей ВСТ системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ належить до 2-го рівня узагальнення Комплексної системи загальних технічних вимог до ОВТ.

Приклад 3.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Цей військовий стандарт (далі — ВСТ) встановлює видові загальні технічні вимоги (далі — ЗТВ) для авіаційних пускових установок (код 1055) номенклатури Повітряних Сил Збройних Сил України щодо:

- 1) призначеності;
- 2) надійності.

Цей ВСТ також встановлює типові методи випробування і контролювання.

1.2. Цей ВСТ системи загальних технічних вимог до видів (типів) ОВТ належить до 3-го рівня узагальнення Комплексної системи загальних технічних вимог до ОВТ.

7.4. Основні розділи

7.4.1. ВСТ СЗТВ зазвичай містить два основних розділи:

- 1) загальні технічні вимоги;
- 2) типова(і) методика (методи) випробування (контролювання).

За потреби до згаданих розділів в одному ВСТ СЗТВ дозволено додавати розділ із класифікацією, необхідною для викладення загальних технічних вимог і методики (методів) випробування (контролювання).

7.4.2. Заборонено у ЗТВ наводити вимоги, які неможливо перевірити випробуваннями або контролюванням.

Не рекомендовано ЗТВ і методики випробувань наводити в окремих ВСТ СЗТВ.

7.4.3. Розділ із загальними технічними вимогами може містити вимоги до однієї чи кількох груп вимог (див. 5.4). Якщо BCT СЗТВ стосується тільки однієї групи вимог, то це вказують у назві розділу, наприклад: “Загальні технічні вимоги щодо призначеності”. Якщо BCT СЗТВ стосується кількох груп вимог, то вимоги до кожної групи наводять в окремих підрозділах розділу “Загальні технічні вимоги”, наприклад:

5. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

5.1. Загальні технічні вимоги щодо призначеності

.....

5.2. Загальні технічні вимоги щодо живучості та стійкості

За аналогією викладають назву розділу із типовою(ми) методиками (методами) випробування (контролювання), наприклад:

6. МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ

6.1. Типові методи випробування щодо призначеності

.....

6.2. Типові методи випробування щодо живучості та стійкості

Якщо класифікація стосується обох розділів BCT СЗТВ згідно з 7.1, то її наводять окремим розділом до них, наприклад:

5. КЛАСИФІКАЦІЯ

.....

6. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

.....

7. МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ

Якщо класифікація стосується тільки одного із розділів BCT СЗТВ, то її наводять підрозділом цього розділу, наприклад:

6. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

.....

6.1. Класифікація

7. МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ

або

6. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ

.....

7. МЕТОДИ ВИПРОБУВАННЯ

.....

7.1. Класифікація методів випробування

Бібліографія

1. Закон України “Про оборонні закупівлі”.
2. Закон України “Про державну таємницю”.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.02.2015 № 345 “Про затвердження Порядку постачання товарів оборонного призначення під час особливого періоду, введення надзвичайного стану, проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії та у період проведення антитерористичної операції”.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 242 “Про затвердження Положення про протидію технічним розвідкам в Україні”.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.2013 № 939 “Про затвердження Порядку організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях” (зі змінами).
6. Наказ Міністерства оборони України від 22.12.2020 № 484 “Про затвердження Порядку організації та здійснення оборонного планування в Міністерстві оборони України, Збройних Силах України та інших складових сил оборони”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 16.02.2021 за № 196/35818.
7. Наказ Служби безпеки України від 23.12.2020 № 383 “Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14.01.2021 за № 52/35674.
8. Наказ Адміністрації Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України від 03.11.2017 № 026.
9. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 28.08.2020 № 127 “Про затвердження Інструкції з формування оперативно-стратегічних, оперативно-тактичних та загальних вимог до перспективних (нових, модернізованих) систем (комплексів, зразків) озброєння та військової техніки Збройних Сил України”.

Ключові слова: озброєння, військова техніка, загальні технічні вимоги, виріб, складова частина, однорідність.
